

Kopalnia Węgla Kamiennego „Anna” 1832 – 2016

Od czasów powstania w 1832 roku Kopalnia Węgla Kamiennego „Anna” była nierozdzielnie związana z miastem Pszów. Jej obecność miała decydujący wpływ na rozwój niewielkiej miejscowości. Tak samo jak wieże kościoła, tak szyby kopalni stały się rozpoznawalnym symbolem Pszowa. Pracowały w niej całe pokolenia, z ojca na syna przekazując sobie wiedzę, doświadczenie i szacunek do górniczego zawodu. Funkcjonowała sprawnie dzięki całemu zastępom pracowników.

Choć „Anna” dawała bezpieczeństwo posiadania pracy, to mimo wszystko nie była to praca bezpieczna. Na przestrzeni 200 lat jej istnienia zginęło lub zostało rannych wielu z jej pracowników.

Wysiłek włożony w ciężką i niebezpieczną pracę rekompensowała na wiele możliwości. Dzięki ośrodkom wypoczynkowym zlokalizowanym na terenie całego kraju zapewniała swoim pracownikom wypoczynek w komfortowych, jak na tamte czasy, warunkach.

Kopalnia finansowała wiele inicjatyw sportowych, przyczyniając się między innymi do budowy stadionu pszowskiego oraz wspierając liczne sekcje sportowe. Po 1960 roku powstał także zakładowy ośrodek zdrowia. Wspierała także rozwój duchowy i kulturalny, przyczyniając się do budowy w 1967 roku Domu Kultury. Kształciła na własne potrzeby młodych, przyszłych górników w utworzonej Zasadniczej Szkole Górniczej.

Dawała pracę większości mieszkańców Pszowa. W latach 70-tych, w czasach jej prosperity, zatrudniała ponad 6000 osób.

Z czasem, zmniejszająca się produktywność wydobywania i wysokie koszty utrzymania przyczyniły się do decyzji o stopniowym wygaszaniu zakładu. Starano się wydłużyć jego funkcjonowanie łącząc go z kopalnią „Rydułtowy”.

Ostatecznie decyzja o zamknięciu zakładu zapadła w 2012 roku, choć już od 2010 roku rozpoczęły się pierwsze rozbiórki obiektów kopalnianych.

Kopalnia Anna w 1911 roku

Kalendarium

1. 28 lipca 1832 r. aptekarz i burmistrz Rybnika Ferdinand Fritze dokonał zgłoszenia kopalni pod nazwą „Anna” w Królewskim Górnośląskim Urzędzie Górnictwem w Tarnowskich Górach.
2. W 1834 r. zgłębiono pierwszy szyb „Ryszard” do głębokości 30 m. Urobek wydobywano przy pomocy kołowrotu ręcznego.
3. W 1856 r. zgłębiono szyb „Jan” do głębokości 60 m.
4. W 1856 r. właściciel nadania „Anna” F. Fritze odstąpił połowę zakładu górniczego Spółce Handlowej Józefa Domsa z Raciborza.
5. W 1873 r. roczne wydobycie węgla wynosiło 20.713 ton, przy zatrudnieniu około 160 osób.
6. W 1882 r. wybudowano pierwszą w Polsce kolejkę linową z Kopalni „Anna” do dworca kolejowego w Rydułtowach.
7. W 1888 r. wstrzymano wydobywanie z powodu całkowitego zalania kopalni przez wdarcie się kurzawki z pokładzie „Frieda”.
8. W 1897 r. powstało gwarectwo „Skonsolidowana Kopalnia „Anna”.
9. W 1898 r. roczne wydobywanie węgla wynosiło 41.316 ton, przy zatrudnieniu 185 osób oraz 7 koni pociągowych.
10. W 1903 r. nadania Kopalń: „Anna”, „Emma” i „Rymer” kupił Fryderyk Friedlander, tworząc Rybnickie Gwarectwo Węglowe.
11. W 1905 r. rozpoczęto budowę osiedla robotniczego tzw. „Familoki”.
12. W 1907 r. kopalnię zakwalifikowano do kopalń gazowych, kiedy w pokładzie „Fund” i „Fanny” wystąpił metan.
13. W 1913 r. roczne wydobywanie węgla wynosiło 555.000 ton, przy zatrudnieniu 1.503 osób.
14. W 1914 r. kopalnia uzyskała połączenie kolejowe ze stacją w Olzie.
15. W 1917 r. zgłębiono szyb wydobywczy „Rudolf” do poziomu 260 m.
16. W 1918 r. rozpoczęto głębianie szybu „Zawada”.
17. W 1928 r. uzyskano po raz pierwszy 1.000.000 ton rocznego wydobywania.
18. Po wybuchu wojny w 1939 r. Kopalnia „Anna” została włączona do przedsiębiorstwa pod nazwą Bergwerksverwaltung Oberschlesien G.m.b.H. der Reichswerke Hermann Goering w Katowicach.
19. Po wyzwoleniu Pszowa, już w kwietniu 1945 r. wydobyto pierwsze tony węgla.
20. W 1945 r. kopalnia weszła w skład Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego (RZPW).
21. W 1949 r. roczne wydobywanie węgla wynosiło 1.383.355 ton, przy zatrudnieniu 3.841 osób.
22. W 1952 r. wybudowano Zasadniczą Szkołę Górniczą. Pięć lat później internat.
23. W 1962 r. oddano do użytku Zakładowy Ośrodek Zdrowia.
24. W 1970 r. wydobywanie roczne wynosiło 2.241.660 ton węgla, przy zatrudnieniu 6.280 osób.
25. W 1970 r. rozbudowano i unowocześniono Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla.
26. W 1970 r. rozpoczęto eksploatację poziomu 700 m.
27. W 1978 r. przyznano kopalni „Order Sztandaru I Klasy”.
28. W 1978 r. osiągnięto największe wydobywanie roczne węgla w historii kopalni 2.874.378 ton (9.222 t/dobę).
29. W 1993 r. powstała Rybnicka Spółka Węglowa S.A. jako jednoosobowa Spółka Skarbu Państwa. Kopalnia „Anna” została włączona w jej struktury organizacyjne.
30. W 2000 r. roczne wydobywanie wynosiło 1.787.116 ton węgla przy zatrudnieniu 3.185 osób.
31. Kopalnia „Anna” funkcjonowała samodzielnie do marca 2004 r. a do lutego 2012 r. jako „Kopalnia Węgla Kamiennego Rydułtowy Anna – Ruch II Anna”.

32. 28.10.2010 r. rozpoczęto a 30.04.2011r. zakończono wyburzanie łaźni nr 2.
33. 18.05.2010 r. rozpoczęto zasypywanie rury szybowej na szybie „Jan”.
34. 10.06.2011 r. została zabetonowana płyta do szybu „Jan”.
35. 04.12.2011 r. – ostatnia Barbórka na Kopalni „Anna”. Obraz św. Barbary z cechowni został przeniesiony do Bazyliki NNMP w Pszowie.
36. 11 kwietnia 2012 r. szybem „Chrobry II” wytransportowano na powierzchnię ostatnią tonę węgla.
37. 06.04.2012 r. z kopalni wyjechał oficjalnie ostatni pociąg załadowany węglem.
38. 25.04.2012 r. rozpoczęto wyburzanie łaźni nr 1.
39. 12.03.2013 r. – rozpoczęto likwidację szybu „Jedłownik II”.
40. 21.03.2013 r. – rozpoczęto zasypywanie szybu „Jedłownik III”.
41. 31.03.2013 r. – zakończono likwidację górniczego wyciągu szybowego szybu „Chrobry II”.
42. 10.10.2013 r. – Rozpoczęto likwidację (zasypywania) szybu „Chrobry II”.
43. Od 10.09.2014 r. do końca października wyburzono łaźnię nr 3 wraz z lampownią.
44. 04.12.2014 r. zabetonowano płytę szybu „Chrobry II”.
45. 08.03.2016 r. dokonano rozdzielenia oddziału KWK „Rydułtowy-Anna” i utworzenia oddziałów KWK „Rydułtowy” i „Anna” tzn. z dniem 30.03.2016 r. na nowo powstała Kopalnia „Rydułtowy” i Kopalnia „Anna”.
46. Kopalnia „Anna” powstała tylko na jeden dzień 31.03.2016 r.
47. 01.04.2016 r. Kopalnię „Anna” przekazano do Spółki Restrukturyzacji Kopalń.

06 kwietnia 2012 roku odjechały ostatnie wagony z węglem